

K2 πόνος PONOS "RASKAS TYÖ" -SANUE (91x)

(päivitelty 23.10.2023)

K KREIKKA <https://gen.fi/k.html>

K2 SANUEET <https://gen.fi/k2.html>

K2 Π ΠII-SANUEET <https://gen.fi/k2-16.html>

K2 πόνος ponos "raskas työ" -sanue (91x)

<https://gen.fi/k2-16-ponos-sanue.html>

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

0. Tallenteet ja dokumentteja

1. Johdanto ja etymologia

2. πόνος ponos -sanue (91x)

2.1 πένης penees adj. & subst. (1x) köyhä, köyhä ihminen

2.2 πενιχρός penikhros adj. (1x) köyhä, puutteellinen

2.3 πονηρία poneeriaa fem. (7x) pahuus, pahansuopuus, kierous, häijyys

2.4 πονηρός poneeros adj. & subst. & henk. mask. (78x) paha, huono; Paholainen

2.5 πόνος ponos mask. (4x) raskas työ, vaiva, vaivannäkö, rasitus, tuska

3. Ekskurssi: Ilm. 21:4

0. TALLENTEET JA DOKUMENTTEJA

Kreikan kristalli 2, Kreikka heprean murteena 1/2, 22.10.2023 (0.24)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/poc0d1o9jv0w/>

Youtube-video <https://youtu.be/oMlkgldb-v0>

K2 πόνος ponos "raskas työ" -sanue (91x)

<https://gen.fi/k2-16-ponos-sanue.html>

Kreikan kristalli 3, Kreikka heprean murteena 2/2, 22.10.2023 (0.27)

Tallenne <https://gen.adobeconnect.com/pa83zten1ah1/>

Youtube-video <https://youtu.be/XrRlPnyWMx8>

K2 πόνος ponos "raskas työ" -sanue (91x)

<https://gen.fi/k2-16-ponos-sanue.html>

H Heprea, sivukartta

<https://gen.fi/h-sivukartta.html>

Concordance to the Novum Testamentum Graece. 3rd Ed. De Gruyter 1987

Etymonline (Online Etymology Dictionary)

<https://www.etymonline.com/>

Liljeqvist, Matti: Uuden testamentin sanakirja kreikka–suomi.

Finn Lectura 2007 (MLK)

Liljeqvist, Matti: Vanhan testamentin heprean ja aramean sanakirja.

Finn Lectura 2010 (MLH)

Mozeson, Isaac E.: The Word. The Dictionary That Reveals the Hebrew Source of English. Shapolsky 1989 (Mozeson)

New Testament in the Original Greek by Ivan Panin.

Book Society of Canada 1934 (kopioi selaimesi alla olevan linkin osoite)
<https://www.scribd.com/document/644433/Ivan-Panin-The-New-Testament-in-the-Original-Greek>
 uusi painos: Numeric Greek New Testament. Ed. Mark Vedder 2017/2019

Wikipedia

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Kehruu-Jenny>

Wiktionary (vapaa sanakirja)

<https://www.wiktionary.org/>

1. JOHDANTO JA ETYMOLOGIA

UT:ssa esiintyy viisi πόνος ponos "raskas työ, vaivannäkö, vaiva, rasitus, tuska" -sanueen sanaa, joiden yhteinen esiintymismäärä on 91 [7 x 13]. Valtaosa näistä on πονηρός poneeros "paha, huono; Paholainen" -sanoja (78x [6 x 13]).

Katso luku 13:

H6A Ihmeellinen Raamattu

<https://gen.fi/h6a-ihmeellinen-raamattu.html>

πόνος ponos -sanan pohjaksi on hahmoteltu protoindoeurooppalainen (PIE) sanajuuri *(s)pen- "vetää, venyttää, kiertää, pyöriä, kääntää, kutoa, **to draw, stretch, twist, spin, weave**" [> esim. **to spin** "pyöriä, kehrätä"].

Sanan alussa olevan sp-äänneyhtymän supistuminen pelkäksi p-äänteeksi on tuttu ilmiö:

spitaali > pitaali

spenat > pinaatti jne.

Raskas työ liittyy saman lihaksia ja jäseniä rasittavan liikkeen toistamiseen eli "vetämiseen, kiertämiseen, pyörittämiseen", esim. raskaiden taakkojen vetämiseen/vierittämiseen, myllynkiven kiertämiseen tai lankojen kehräämiseen.

Mielenkiintoinen yhteys sanaan ἔργον ergon "työ, teko":

ἔργον ergon ntr. (169x) työ, teko, toiminta, tehtävä, aikaansaannos, hanke

• *werg- PIE tehdä [> **to work**, att verka, **organ** jne.]

< hepr. אָרָג arag BH kutoa (kangasta):

Paratiisin syntiinlankeemuksen jälkeen ensimmäinen työ oli vaatteiden valmistaminen. Ihminen solmi ensin viikunapuunlehdistä omavanhurskauden vyöverhot, jotka eivät kuitenkaan voineet Herran silmien edessä peittää ihmisen häpeällistä alastomuutta. Siksi Jumala valmisti itse suuressa armossaan ja laupeudessaan ihmiselle vaateen eläimen nahasta, so. Kristus-puvun, jonka olemme saaneet pyhässä kasteessa päällemme pukea.

Myös 1700-luvun teollisen vallankumouksen katsotaan alkaneen vaatteiden valmistukseen liittyvän kehruukoneen (Kehruu-Jenny) keksimisestä.

Wikipedia

<https://fi.wikipedia.org/wiki/Kehruu-Jenny>

*(s)pen- PIE vetää, venyttää, kiertää, pyöriä, kääntää, kutoa -sanana takaa paljastuu kahden viimeisen konsonantin metateesin eli paikanvaihdon kautta heprealainen juuri 𐤀𐤍𐤔 tsanaf (šnp) BH kiertää, kietoa, kääriä.

2. πόνος PONOS -sanue (91x)

2.1 πένης PENEES adj. & subst. (1x) köyhä, köyhä ihminen

πένης -ητος adj. & subst. (1x, 2Kor09_09) köyhä, köyhä ihminen

- πένομαι 0x, LXX 5x raataa, olla köyhä

< πόνος 0 4x raskas työ, vaivannäkö, vaiva, raskaus, tuska

2.2 πενιχρός PENIKHROS adj. (1x) köyhä, puutteellinen

πενιχρός -ά -όν adj. (1x, Luuk21_02) köyhä, puutteellinen

- adjektiivinen ρος-suff., πένομαι 0x, LXX 5x raataa, olla köyhä

< πόνος 0 4x raskas työ, vaivannäkö, vaiva, raskaus, tuska

2.3 πονηρία PONEERIAA fem. (7x) pahuus, pahansuopuus, kierous, häijyys

πονηρία -ας fem. (7x) pahuus, pahansuopuus, kierous, häijyys,
"tuskan/kärsimyksen tuottaminen"

- πονηρός 78x paha, huono, kelvoton < adjektiivinen ρος-suff.,
πονέω 0/4 tehdä raskasta työtä, nähdä vaivaa, raataa, kärsiä
< πόνος 0 4x raskas työ, vaivannäkö, vaiva, raskaus, tuska

- 1. pahuus, pahansuopuus, kierous – Matt. 22:18

τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας: pahat henget – Ef. 6:12

- 2. häijyys, pahat juonet – Mark. 7:22

- 7x: Matt22_18, Mark07_22, Luuk11_39, Apt03_26, Room01_29, 1Kor05_08, Ef06_12

2.4 πονηρός PONEEROS adj. & subst. & henk. mask. (78x) paha; Paholainen

πονηρός -ά -όν adj. & subst. & henk. mask. (78x) paha, huono,
kelvoton, pahanlaatuinen, sairas; Paha, Paholainen,

"tuskaa/kärsimystä tuottava"

- adjektiivinen ρος-suff., πονέω 0/4 tehdä raskasta työtä, nähdä vaivaa, raataa, kärsiä
< πόνος 0 4x raskas työ, vaivannäkö, vaiva, raskaus, tuska
- ≠ ἀγαθός agathos 102x hyvä
- 1. (fyysisenä ominaisuutena) viallinen, sairas – Matt. 6:23
- 2. kelvoton, huono – Matt. 7:17
- 3. pahanlaatuinen, kipua tuottava – Ilm. 16:2
- 4. (moraalisesti) paha, pahansuopa – Matt. 12:39
ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος: paha ihminen – Matt. 12:35
τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν: paha henki – Ap. t. 19:15
- 5. kelvoton
δοῦλος πονηρός: kelvoton palvelija – Matt. 18:32
ἀνὴρ πονηρός: kelvoton mies, – Ap. t. 17:5
- 6. paha, huono (asia)
ἔργον πονηρόν: paha teko, ilkeä – 2. Tim. 4:18
καρδία πονηρὰ ἀπιστίας:
paha epäuskoinen sydän – Hepr. 3:12
ὀφθαλμὸς πονηρός: pahansuopuus – Mark. 7:22
συνείδησις πονηρὰ: paha, vääristynyt omatunto – Hepr. 10:22
ἡμέρα πονηρὰ: paha päivä, vastoinkäymisten päivä – Ef. 6:13
- 7. subst. mask.
ὁ πονηρός: paha, huonoa elämää viettävä ihminen – Matt. 5:45
- 8. henk. mask. Paha, Paholainen – Matt. 13:19
οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ: Paholaisen vallassa olevat – Matt. 13:38
- 9. subst. ntr.
τὸ πονηρόν: paha, pahuus – Luuk. 6:45
λέγω πᾶν πονηρόν: puhua kaikenlaista paha – Matt. 5:11
- 10. subst. mon. paha, pahuus – Mark. 7:23
pahat ajatukset – Matt. 9:4
pahat teot – Luuk. 3:19

2.5 πόνος PONOS mask. (4x) raskas työ, vaiva, vaivannäkö, raskaus, tuska

πόνος -ου mask. (4x) raskas työ, vaivannäkö, vaiva, raskaus, tuska

- *(s)pen- PIE vetää, venyttää, kiertää, pyöriä, kääntää, kutoa
< ϣῖϣ tsanaf (ϣnp) BH kierteä, kietoa, kääriä (metateesi)
ἔχω πόνον: nähdä vaivaa (Kol04_13)
- 4x: Kol04_13, Ilm16_10, Ilm16_11, Ilm21_04

3. EKSKURSSI: Ilm. 21:4

4 καὶ ἐξαιλείπει πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν
καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι·
οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι.
τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. (Ilm21_04K)

4 kai eks'aleipsei paan dakryon ek toon ofthalamoon autoon
kai ho thanatos uuk estai eti·
uute penthos uute kraugee uute ponos uuk estai eti.
ta proota epeelthan.

4 Ja hän on pyyhkivä pois jokaisen kyyneleen heidän silmistään,
ja kuolemaa ei ole enää oleva:
eikä surua/murhetta eikä huutamista/valitusta
eikä rasitusta/vaivaa/tuskaa ole enää oleva.
Ensimmäiset/Entiset ovat menneet pois.

ἐξαιλείφω (5x) pyyhkiä pois, tx: akt. ind. fut. yks. 3.

- pref. ἐκ, ἀλείφω 9x pyyhkiä, voidella (öljyllä)
  - < *(ha)leip- PIE tarttua, kiinnittyä; rasva, **to stick, adhere; fat**
  - < בִּלְחֵי chelev (h̄lb) BH rasva; (uhri) paras osa
  - < בִּלְחֵי chalav BH muuttaa kasvit ravinnoksi
  - > λίπος [ĩ] τό 0x, LXX 0x rasva
  - > lipidit, lipoidit eli rasvat sekä rasvankaltaiset luonnon yhdisteet
- kyyneleet – Ilm. 7:17, Ilm. 21:4
- synnit – Ap. t. 3:19
- nimi kirjasta – Ilm. 3:5
- syyttävä kirjoitus eli tuomitseva laki – Kol. 2:14

δάκρυον -ου ntr. (10x) kyynel, kynele, itku

- δάκρυ τό 0x, LXX 35x kyynel < *dakru- PIE kyynel

ὀφθαλμός -οῦ mask. (100x) silmä, näkeminen, näkökyky,
"silmäkammio"

- ὄψ ὀπός oops oopos ἦ 0x, LXX 0x silmä, kasvot
  - < *okw-/*hekw- PIE nähdä [*kw- PIE > p (π) kreik.]
  - etymologia 1: תְּצַפֵּה tsafa (šph) BH vartioida, tähystää,
katsoa tarkasti
  - etymologia 2: שָׁקַף shakaf (šqp) BH hif. הִשְׁקִיף hishkif

katsoa alaspäin

θάλαμος mask. 0x, LXX 1x huone, kammio, makuuhuone

- > optinen, optiikka, okulaari

θνήσκω (9x) kuolla

- *θαν-/θνη- < *dhwene- PIE kadota, kuolla
  - etymologia 1: < תָּמַת mut BH kuolla (metateesi)
  - etymologia 2: < תָּנַחַשׁ shena fem. BH nukkuminen, uni
- > εὐθανασία euthanasiaa ἡ (alun perin)
"hyvä/kunniallinen/kivuton kuolema"
- > θάνατος ó 120x [10 x 12] kuolema, kuolemanrangaistus
- 9x: **Matt. 2:20** +

ἔτι adv. (93x) yhä, vielä, jo, enää

πένθος -ους penthos ntr. (5x) suru, murhe, valitus,

"tapahtumien uppoaminen sisälle sydämeen, tunteisiin (?)"

- πενθ-/παθ- [< *kwent(h)- PIE kärsiä] < (?) עָבַט tava BH upota (metateesi)
  - *kw- PIE > p (π) kreik., esim. ὄψ ὀπός fem. 0x, LXX 0x
silmä, kasvot < *okw- PIE nähdä
- > empatia, sympatia, pateettinen

κραυγή -ῆς kraugee fem. (6x) huuto, karjuminen, riitelemine, valitus,
parku

- *ker- PIE armeija, "paikka, missä huudetaan, karjutaan, valitetaan,
kutsutaan nimellä" < קָרָה kara BH kutsua nimeltä: huutaa, lukea